

Labklājības ministrija

Minimālā ienākuma līmenis

2014.gada 21.oktobrī valdībā apstiprināta
Konceptija «Par minimālā ienākuma līmeņa noteikšanu»
(MK 30.10.2014. rīkojums nr. 619)

Elīna Celmiņa
LM Sociālās iekļaušanas un sociālā darba politikas departamenta direktore
2015.gada 17.jūnijā

Labklājības ministrija

Koncepcijas virsmērķis un mērķis

Virsmērķis:

uz solidaritātes principiem
balstīta nabadzības un
ienākumu nevienlīdzības
mazināšana

Mērķis:

definēt metodoloģiski
pamatotu un
sociālekonomiskajai
situācijai atbilstošu minimālā
ienākuma līmeni

Labklājības ministrija

Pamatproblēma

Valstī noteiktie minimālo ienākumu līmeņi nav sasaistīti ar sociālekonomiskās situācijas raksturojošajiem rādītājiem,

→ tāpēc minimālo ienākumu apmēri ir neadekvāti zemi

→ tā rezultātā ir augsts nabadzības riskam pakļauto iedzīvotāju skaits un augsta ienākumu nevienlīdzība

Labklājības ministrija

Normatīvajos aktos noteiktie minimālie ienākumu līmeņi un atsevišķi minimālo ienākumu apmēri

- Garantētā minimālā ienākuma līmenis – 50 € (vidējais GMI pabalsta apmērs cilvēka mēnesī - 37 €) / 46 tūkst. GMI pabalsta saņēmēju*
- Trūcīgas personas ienākumu līmenis – 128 € (ja pašvaldība saistošajos noteikumos nav noteikusi augstāku GMI līmeni, tad tie cilvēki, kuru ienākumi ir no 50 € – 128 €, materiālo palīdzību nesaņem) / 104,5 tūkst. trūcīgas personas*

-
- Minimālā pensija – sākot no 70 €, balstoties uz valsts sociālā nodrošinājuma pabalstu – 64 €
  - IIN neapliekamais minimums vispārējā gadījumā – 75 €

* 2014.gada dati

Labklājības ministrija

Risinājums

Noteikt adekvātu,
pamatotu un vienotu
minimālā ienākuma
līmeni valstī

Attiecināt uz **visām**
iedzīvotāju ienākumus
ietekmējošajām
sistēmām (nodokļu,
pabalstu, pensiju)

Labklājības ministrija

Valdībā konceptuāli apstiprinātais minimālā ienākuma līmenis*:

Minimālā ienākuma līmeni (MIL) noteikt **40% apmērā no iedzīvotāju ienākumu mediānas** (jeb ienākumu viduspunkta)**

2015.gadā MIL veido 139 € mēnesī pirmajai personai mājsaimniecībā, pārējiem mājsaimniecību locekļiem – 0.7 jeb 70% no pirmā pieaugušā patēriņa – 97 €

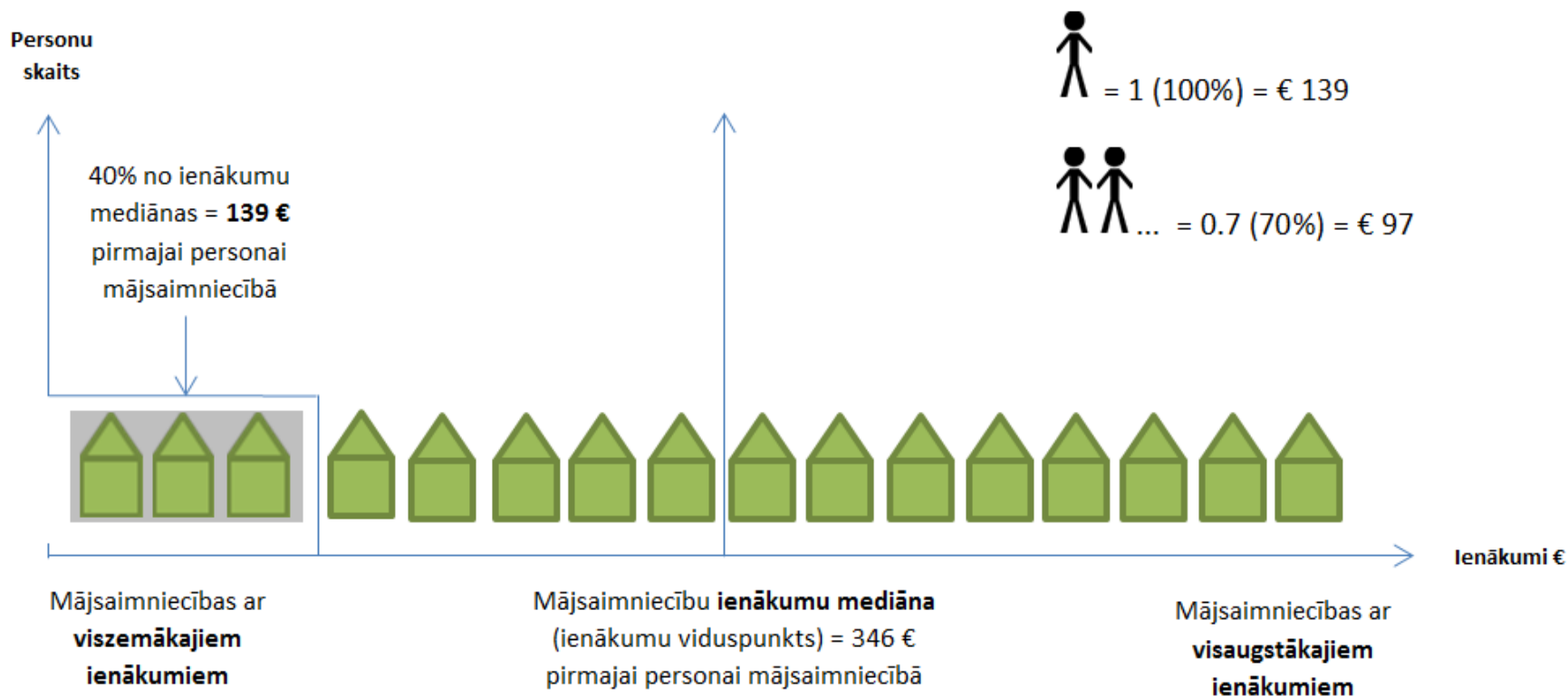
MIL katru gadu mainīsies atbilstoši mājsaimniecību rīcībā esošo ienākumu izmaiņām

* MIL būs spēkā, kad tas tiks noteikts normatīvajos aktos. 2015.gada 11.jūnijā grozījumi likumā «Par sociālo drošību», ar ko nosaka MIL, izsludināti VSS.

Labklājības ministrija

Kā aprēķina minimālā ienākuma līmeni?

Labklājības ministrija

Vidējās, zemākās un augstākās ienākumu robežas 5 ienākumu kategorijās jeb kvintilēs*

Ikmēneša ienākumi uz vienu mājsaimniecības locekli, eiro 2013.gadā
(EU SILC 2014.gada dati)

		vidēji	zemākā robeža	augstākā robeža
		353.97		
GMI saņēmēji, trūcīgās personas, minimālo pensiju saņēmēji	1	124.94		līdz 194.41
Minimālā alga pēc nodokļu nomaksas 2013.g. - 211 euro	2	227.58	194.42	256.57
Maznodrošinātās personas (142-356 euro 33% p/v)	3	295.00	256.58	338.74
	4	412.66	338.75	505.59
Kvintiles	5	779.67	no 505.6	

* Kvintile jeb ienākumu kategorija (EU-SILC apsekojums) - viena piektā daļa (20%) no apsekoto mājsaimniecību skaita, kuras sagrupētas pieaugošā secībā pēc to rīcībā esošajiem ienākumiem uz vienu mājsaimniecības locekli

Labklājības ministrija

Ar minimālā ienākuma līmeni sasaistīt / to ņemt vērā

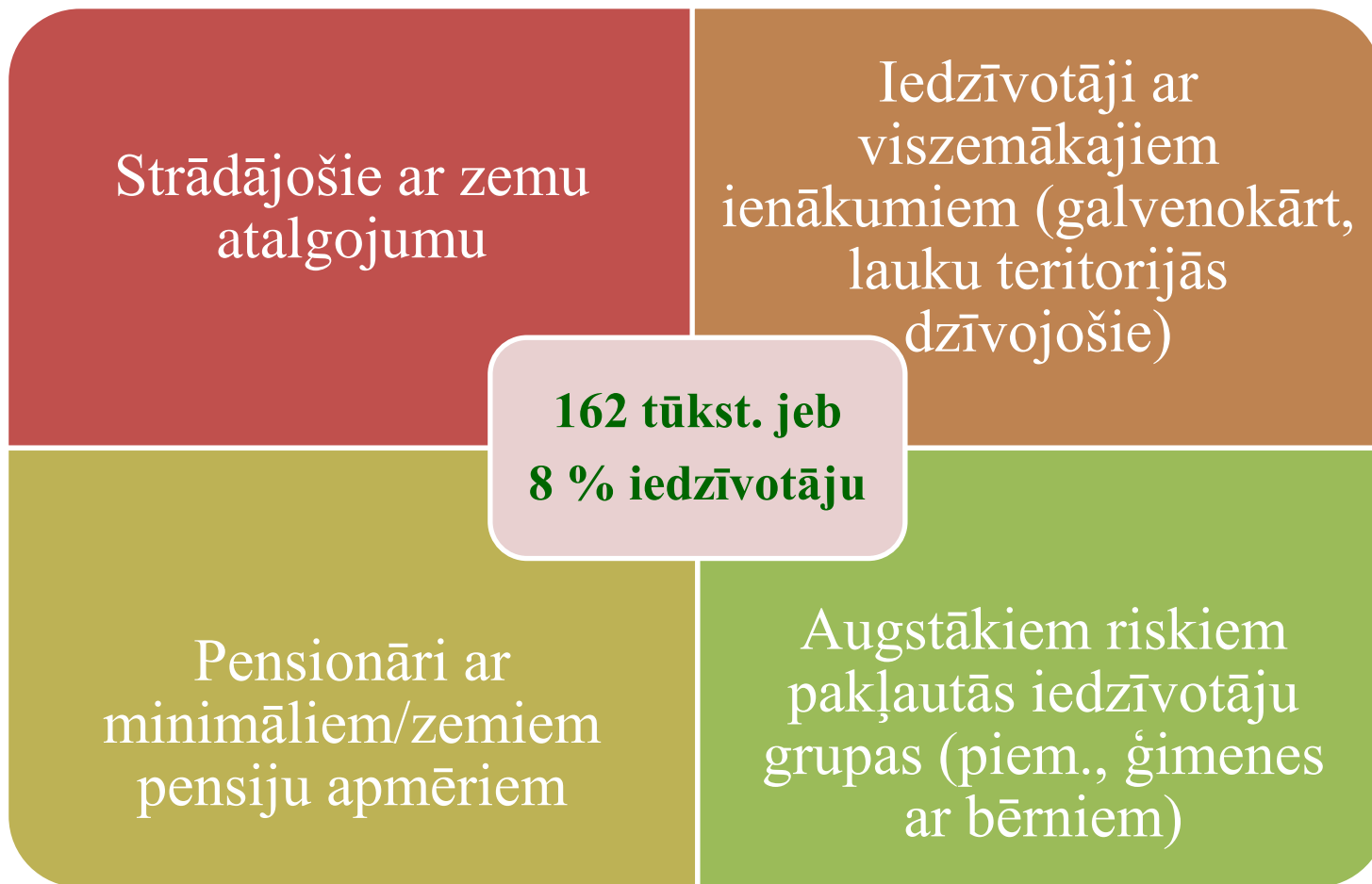
- 1) ar IIN neapliekamo minimumu
- 2) garantētā minimālā ienākuma līmeni
- 3) bāzes jeb sociālo pensiju
- 4) valsts sociālajiem pabalstiem (17)
- 5) bezdarbnieka pabalsta minimālo apmēru

* Pabalsti un pensijas personām ar invaliditāti šobrīd netiek vērtētas, jo nepieciešams visaptverošāks izvērtējums par pieejamo atbalstu (t.sk. pakalpojumu) personām ar invaliditāti kopumā. Šādu izvērtējumu plānots no 2016.gada.

Labklājības ministrija

Kas būs ieguvēji?

Labklājības ministrija

Tālākie soļi

- 1) MIL noteikt normatīvajā aktā (izsludināts VSS 11.06.2015.)
Termiņš: 01.07.2015.
- 2) Izstrādāt plānu un grozījumus tiesību aktu projektos saistībā ar MIL ieviešanu sociālās palīdzības, valsts sociālo pabalstu, minimālās pensijas un bezdarbnieka pabalsta jomās
Termiņš: 01.10.2016.
- 3) Izstrādāt jaunu iztikas minimuma grozu dažādu iedzīvotāju grupām teritoriālajā griezumā
Termiņš: 31.12.2017.

Labklājības ministrija

Paldies par uzmanību!

www.lm.gov.lv

Twitter: @Lab_min

Flickr.com: Labklajibas_ministrija

Youtube.com/labklajibasministrija

Draugiem.lv/labklajiba